

trent 100,000 Kr. for Sorø Akademis Vedkommende, og det vil endda være tvivlsomt nok, om det kunde gennemføres paa en forsvarelig Maade. Sorø Akademi har derfor foreløbig negtet at modtage Byens Kloakvand, Byens Afløbsvand, i Flommen, og der er indledet Proces i saa Henseende. Sagen er henvist til en Landvæsenkommissionens Renselse. Smidlerid turde det være tvivlsomt, om Sorø Akademi kan hævde sin formentlige Ret lige overfor Byen paa dette Punkt, og man har derfor ment det rigtigst at søge Forlig, Overenskomst med Byen paa det Grundlag at lade Kloakvandet som hidtil gaa ud i Sorø Sø, men se at skaffe sig en god Vandforsyning. Dette er tilraadet, af de forskjellige Mænd, som Regjeringen i saa Henseende har raadspurgt, og der er foretaget Boringer. Disse Boringer ere for saa vidt lykkelige, som der er fundet tilstrækkeligt Vand til Akademiets Brug, men man ønskede ogsaa just for at komme overens med Sorø By, at der kunde findes saa meget Vand, at ogsaa Byen kunde forsynes; og man har rimeligt Haab om, at det maa lykkes. Hertil ere de Udgifter, som Udvalget ikke har kunnet tiltræde, gaaede, og jeg tror, at Ministeriets Stilling, ved at paatage sig Ansvaret for at lade disse Udgifter foregaa, har været fuldt forsvarelig og berettiget. — Flertallet har ikke villet gaa ind paa den foreslåede Estergivelse af en Del af Forpagtningsafgiften af de to Hovedgaardene under Sorø Akademi, Nordruplund og Mørup, og den ærede Ordfører opfordrede mig til at gjøre Statskassens Ret gjældende ligeoverfor vedkommende Forpagtere. Jeg maa i saa Henseende forbeholde mig efter nøie at have overveiet Sagen og undersøgt, hvad der kan tjene Stiftelsen bedst, enten at gjøre den strenge Ret gjældende mod Forpagterne eller at bevilge dem yderligere Hensind, da at tage min Beslutning. — Det gjør mig meget ondt, at det ærede Flertal ikke har villet gaa ind paa den begjærede Estergivelse af nogle Byggeslaan til Betjentboliger ved Sorø Akademis Skovvæsen. Den hele Ordning, hvorefter der paalægges Sorø Akademis Skovvæsens Betjente en fuldstændig Vedligeholdelsespligt af deres Boliger langt ud over, hvad der ellers paalægges Embedsmænd, der have Tjenesteboliger, tror jeg er i højeste Grad uretfærdig, og den kan for de smaat Løn-

nede Bestillingsmænd blive saa trykkende, at det er dem aldeles umuligt at efterkomme den; thi her er jo ikke alene Tale om almindelig Vedligeholdelse paa Tag og Jag; men her er Tale om, at en Ombygning eller en Nybygning, hvis den bliver nødvendig paalægges Embedet som Byggeslaan, ja hvis en Bolig brænder af og Assurance-summen ikke er tilstrækkelig til Bygningens Gjenopførelse, saa paalægges det Bestillingsmanden ved det Laan, der paalægges Embedet, at skaffe det Øvrige til Veie; det er en Ordning, som i sig selv er meget haardt. Man siger til en Mand: Du har en vis ringe Løn og fri Tjenestebolig; men i Virkeligheden stiller man ham saaledes, at han i mange Tilfælde kommer til at betale en endogaa meget høj Veie af sin Tjenestebolig. Dette er ubilligt, ja, jeg siger, det er ligefrem uretfærdigt, og Forholdene ved Sorø Akademi ere ganske naturlig endnu værre end ved Statsstovene, fordi Staten er saa lille, saa der er saa meget mindre Velighed for Betjentene til at rykke op i bedre stillede Embeder. — Man har ikke villet bevilge en lille Sum til en Adjunkt i Randers, for at han kan holde en Vikar i Løbet af et Aar, for at han selv kan tage Skoleembedsexamen. Det er naturligvis kun en Billigheds sag. Det forekommer Ministeriet ret naturligt at skaffe en i og for sig dygtig Lærer den Understøttelse, for at han kan tage en Examen, som jo vil være nødvendig for ham i hans fremtidige Skolekarriere. Men det er naturligvis af den Slags Ting, hvor der, naar man absolut stiller sig paa det Standpunkt, som her i Betænkningen er udtrykt saaledes, at det ikke kan være Statens Sag at understøtte Embedsmænd til at tage Examina, ikke fra Administrationens Side kan siges noget videre dertil. Det er kun en Anmodning om lige overfor denne enkelte Mand i et saadant enkelt Tilfælde, som kun sjældent om end naturligvis af og til kan fremkomme, at vise en vis Humanitet. — Det var efter indtrængende Anmodninger fra det zoologiske Museums Bestyrelse, at Ministeriet gif ind paa at lade de Penge, som indkom ved Salget af Beretningen om den Hougaardske Expedition, anvende til forskjellige Udgifter ved Museet, som dog i alt Fald kunde siges at staa i nogen Forbindelse med nævnte Expedition, særlig til Anskaffelse af Glas osv,